

Aan

Minister VWS

Deadline: 1 juli 2025

03-07-25

nota

TER BESLISSING

Aanbieding Burgerraadpleging programma
Maatschappelijk Aanvaardbare Uitgaven Geneesmiddelen

Datum

24 juni 2025

Kenmerk

4143609-1084776-GMT

Bijlage(n)

1. Brief aan de Kamer
2. Aanbieding Burgerraadpleging Dure Geneesmiddelen en voortgang MAUG
3. Radboudumc_Burgerraadpleging Dure Geneesmiddelen_Eindrapport

1. Aanleiding

De werkgroep Maatschappelijk aanvaardbare uitgaven geneesmiddelen (MAUG) van het Zorginstituut, de Nederlandse Zorgautoriteit en de Autoriteit Consument en Markt hebben een burgerraadpleging laten uitvoeren. Doel daarvan was het krijgen van inzicht in hoe burgers denken over het thema geneesmiddelenprijzen en de dilemma's die spelen rond houdbaarheid en betaalbaarheid van geneesmiddelen.

De resultaten zijn op 19 juni 2025 aan de minister van VWS gestuurd. De resultaten van de raadpleging stuurt u zonder inhoudelijke reactie aan de Tweede Kamer.

De raadpleging maakt onderdeel uit van een breder advies dat door deze partijen wordt opgesteld.

2. Geadviseerd besluit

Ik adviseer u de brief te ondertekenen en de resultaten van de raadpleging aan de Kamer te sturen.

3. Kernpunten

De burgerraadpleging is onderdeel van het programma Maatschappelijk Aanvaardbare Uitgaven Geneesmiddelen (MAUG).

Programma en advies MAUG

Uw voorganger heeft in februari 2023 een gezamenlijke werkgenda over maatschappelijk aanvaardbare prijzen van en uitgaven aan geneesmiddelen van de Autoriteit Consument en Markt (ACM), de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) en Zorginstituut Nederland (ZIN) aan de Tweede Kamer gestuurd. De directe aanleiding voor deze gezamenlijke werkgenda is een motie van Kuiken. Deze motie verzoekt de bovengenoemde partijen een gezamenlijk beleidsadvies te formuleren over de betaalbaarheid en toegankelijkheid van geneesmiddelen in Nederland. Daarnaast hebben de NZa en ZIN eerder in diverse publicaties benoemd dat nieuw beleid nodig is om de uitgaven aan geneesmiddelen te beheersen.

Deze drie zbo's gaan intensiever samenwerken om meer grip te krijgen op geneesmiddelenprijzen en -uitgaven, rekening houdend met de toegankelijkheid

van de zorg en andere collectieve voorzieningen als geheel. Het gaat hier om geneesmiddelen met een hoge prijs en/of hoge budgetimpact.

Datum
24 juni 2025

Kenmerk
4143609-1084776-GMT

Het eindresultaat van het beleidsadvies zal bestaan uit:

- Een advies over een kader voor maatschappelijk aanvaardbare prijzen van geneesmiddelen, welke elementen dat bepalen en hoe die kunnen worden toegepast.
- Een (aanvullend) advies over maatregelen voor het versterken van concurrentie van geneesmiddelen onderling.
- Een advies over mogelijke vervolgstappen.

Het advies wordt in oktober 2025 aan de minister van VWS aangeboden.

De burgerraadpleging

In de Burgerraadpleging zijn burgers gevraagd om hun mening over de prijzen van dure geneesmiddelen. Dit onderzoek is uitgevoerd door het Radboudumc. In opdracht van de MAUG-programmapartijen onderzocht het Radboudumc welke elementen burgers belangrijk vinden om te komen tot maatschappelijk aanvaardbare uitgaven aan en prijzen van geneesmiddelen.

De conclusie is dat burgers geneesmiddelen belangrijk vinden, maar niet tegen elke prijs. Burgers zijn bereid om hogere prijzen te accepteren als geneesmiddelen aantoonbaar veel gezondheidswinst opleveren, de kwaliteit van leven verbeteren of ervoor zorgen dat burgers weer kunnen deelnemen aan de maatschappij. Dit zijn elementen die Zorginstituut Nederland nu al meeweegt bij de beoordeling van dure geneesmiddelen. Aan de andere kant zijn burgers kritisch wanneer er sprake is van onzekerheid over de effectiviteit of veiligheid, wanneer het geneesmiddel beperkt vernieuwend is, en wanneer de prijs fors hoger ligt dan in andere landen. De elementen onzekerheid en 'beperkt vernieuwend' zijn in het huidige kader ook al belangrijk, maar leiden nog niet tot een concreet advies over een maatschappelijk aanvaardbare prijs. Burgers vinden het ook belangrijk dat transparant wordt gemaakt hoe deze prijzen tot stand komen.

De uitkomsten van de raadpleging gebruiken de zbo's om hun eindadvies op te stellen.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

De Tweede Kamer is al langere tijd in overwegende meerderheid kritisch op de prijzen en uitgaven aan geneesmiddelen. Daarbij staan elementen als hoge winst, onzekerheid over het effect van nieuwe geneesmiddelen, maar tegelijkertijd ook het belang van toegang tot nieuwe geneesmiddelen centraal.

De uitkomsten van de burgerraadpleging geven meer verdieping van de opvattingen van groepen burgers over deze thema's en de noodzakelijke keuzes.

De Tweede Kamer heeft zelf bij motie van Kuiken, Kamerstuk 29477 nr. 722, gevraagd om een breed beleidsadvies op dit thema.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Hoewel de burgerraadpleging als zodanig geen representatieve afspiegeling van de samenleving vormt, geeft het een waardevol inzicht in de opvattingen van burgers over keuzes in geneesmiddelen vergoedingsbeleid. De verwachting is dat de

uitkomsten van de raadpleging redelijk overeenkomen met de bredere opvattingen over geneesmiddelenprijzen.

Datum
24 juni 2025

Kenmerk
4143609-1084776-GMT

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld
Niet van toepassing.

d. Gevolgen administratieve lasten
Geen.

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties
Geen.

f. Juridische aspecten haalbaarheid
Geen

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)
Geen afstemming nodig

h. Toezeggingen
Geen.

i. Fraudetoets
Niet van toepassing.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.